

SIMONE DE BEAUVOIR

İkinci Cins

28 sayfalık görselleştirilmiş geniş özet

16 özgün bölüm gravürü · Gündelik örnekler

Ana fikirler · Eleştiriler · Akılda kalan sahneler

Özgün eserin yerini tutmayan açıklamalı okuma rehberi

OKUMAYA BAŞLAMADAN ÖNCE

Bu rehberin pusulası

Kadının değişmez bir özle doğmadığını; biyoloji, tarih, efsane, çocukluk, aşk, evlilik, iş ve yaşlılık içinde 'öteki' konumuna getirildiğini gösteren büyük feminist klasiğin sade ve eleştirel rehberi.

Bu kitap nasıl okunmalı?

İkinci Cins iki büyük ciltte biyoloji, tarih ve mitlerden çocukluk, evlilik, annelik, iş ve bağımsızlığa uzanır. Tek slogan değil geniş bir soruşturmadır. Beauvoir 1949 Fransasının dilini ve sınırlı kaynaklarını taşır. Trans deneyimleri, ırk ve sömürge bağları ile farklı aile biçimleri bugünkü tartışmalarda daha geniş düşünülür. Rehber 'kadın doğulmaz, kadın olunur' cümlesini biyolojinin yokluğu değil, biyolojik farkın toplumsal yazgıya nasıl çevrildiği olarak açacak.

KULLANIM ÖNERİSİ

Bir oturuşta bitirmek zorunda değilsiniz; her gravür bir sonraki durak için hafıza kancasıdır.

YOL HARİTASI

22 durakta kitabın bütünü

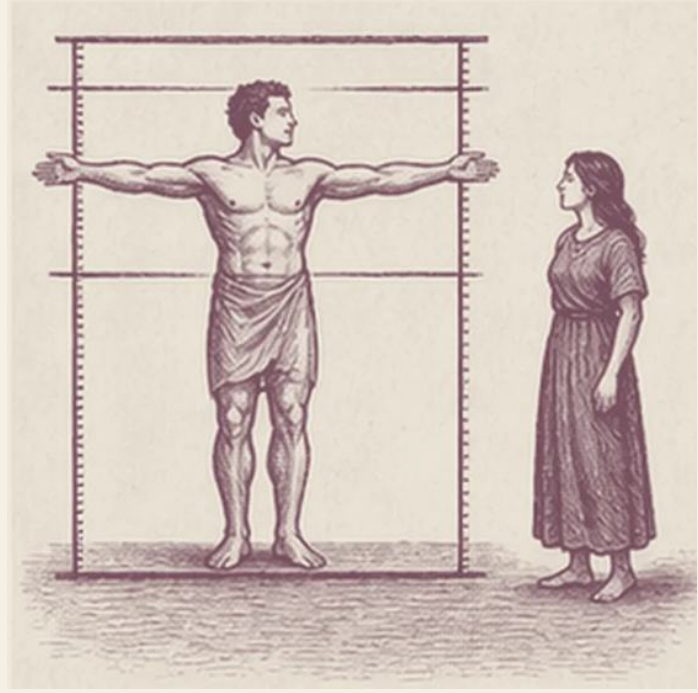
01	Bu kitap nasıl okunmalı?	12	Narsist ve mistik kaçış
02	Kadın neden ikinci sayılır?	13	Çalışmak neden yetmez ama gereklidir?
03	Biyoloji kader değildir	14	İçkinlik ve aşkınlık
04	Tarih kimin elindeydi?	15	Karşılıklı özgürlük
05	Efsanelerde kadın	16	Sınıf, ırk ve sömürge
06	Kız çocuk olmayı öğrenmek	17	Trans deneyimi ve 'olmak'
07	Genç kız ve ayna	18	Güzellik ekonomisi bugün
08	Aşkta kendini kaybetmek	19	Kitabın dili ve çeviri sorunu
09	Evlilikte görünmeyen emek	20	Beauvoir'ın kör noktaları
10	Annelik tek duygu değildir	21	Gündelik hayatta görünmez cetvel
11	Fahişe ve namuslu kadın ayrımı	22	Bir cümlede kitabın özü

YENİ BÖLÜM

BİRİNCİ KISIM · ÖTEKİ NASIL KURULUR

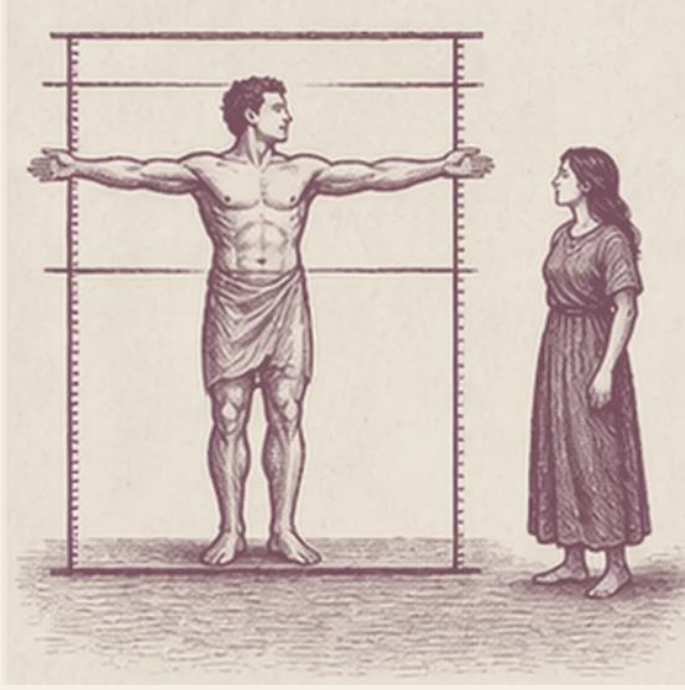
BU BÖLÜMÜN DURAKLARI

- Kadın neden ikinci sayılır?
- Biyoloji kader değildir
- Tarih kimin elindeydi?
- Efsanelerde kadın

Bu ara sayfa metni uzatmak için değil, zihinde yön duygusu kurmak için var. Sağdaki gravürü bölümün hafıza kapısı olarak kullanın; soldaki başlıklar ilerledikçe aynı ana sorunun farklı yüzlerini gösterecek.

Kadın neden ikinci sayılır?

Erkek tarafsız insan, kadın özel durum sayıldığında görünmez cetvel toplumsal merkezi belirler.

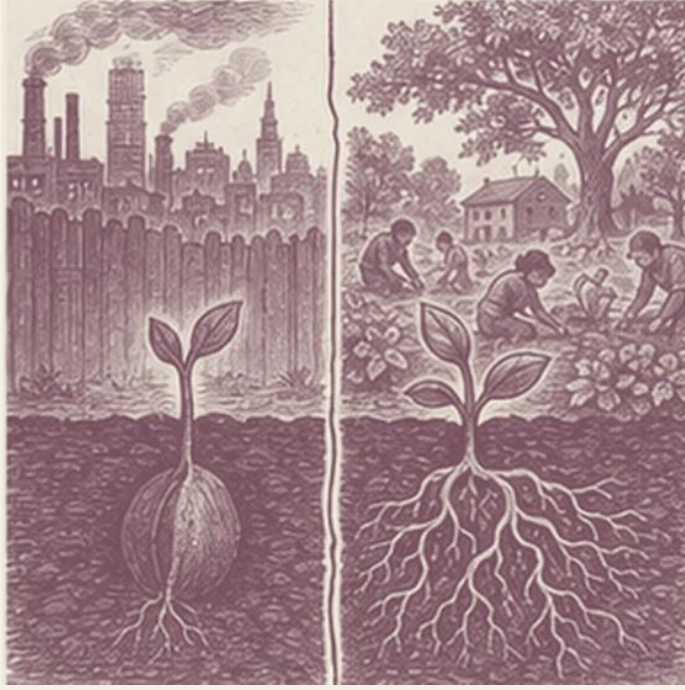
Erkek kendini tarafsız insan, kadını ise özel ve farklı cins olarak tanımlar. Erkek özne, kadın öteki olur. Cetvelin kendisi görünmez, ölçülen kişi sapma sayılır.

Toplantıda erkek yönetici yalnız yönetici, kadın yönetici 'kadın yönetici' diye anılıyorsa varsayılan insanın kim olduğu ortaya çıkar.

Ötekilik her farkın doğal sonucu değildir. İki grup birbirini farklı görebilir; sorun bir tarafın evrensel merkez ve güç sahibi olmasıdır.

Kitap kadının deneyimini merkeze alarak insan kelimesinin gizli erkek ölçüsünü görünür yapar.

Biyoloji kader değildir

Biyolojik kapasite gerçek olsa da hangi hayat rolüne dönüşeceğini kurum, imkan ve kişisel proje belirler.

Beden gerçektir: Üreme, adet, gebelik ve fiziksel farklar yaşamı etkiler. Beauvoir bunların tek başına toplumsal rolü zorunlu kılmadığını savunur.

Gebelik kapasitesi bir kadının anne olmasını, bütün bakımı üstlenmesini veya işten çekilmesini mantıksal olarak belirlemez. Kurumlar kapasiteyi yazgıya çevirir.

Beden yalnız makine değil yaşanan bedendir. Aynı fiziksel durum eğitim, gelir, sağlık hizmeti ve kişisel projeye göre başka anlam taşır.

Biyolojiyi yok saymak kadar onu kaçınılmaz kader yapmak da insan özgürlüğünü eksiltir.

Tarih kimin elindeydi?

Mülkiyet ve gelir anahtarları kimdeyse aile ve toplum içindeki hayır deme gücü de orada yoğunlaşabilir.

Beauvoir mülkiyet, miras, savaş ve üretim düzenlerinin erkek gücünü nasıl kalıcılaştırdığını inceler. Ekonomik bağımlılık ötekiliği günlük hayata bağlar.

Evi ve toprağı adına kaydedemeyen, ücret kazanamayan kişi kötü ilişkiye hayır deme gücünü kağıt üzerinde taşısa da kullanamayabilir.

Tarih tek nedenle açıklanmaz. Teknoloji, sınıf, din ve hukuk birlikte çalışır; kadınlar yalnız pasif kurban değildir.

Temel ders, gelenek diye görünen düzenin yapılmış ve bu nedenle değiştirilebilir olduğudur.

Efsanelerde kadın

Anne, melek veya şeytan efsaneleri gerçek kadını konuşan özne yerine başkasının arzusunu taşıyan ekrana çevirebilir.

Kadın edebiyat ve dinde aynı anda anne, bakire, şeytan, doğa, ilham ve bilinmez olarak resmedilir. Gerçek kişi çelişkili simgelerin altında kaybolur.

Bir çalışanı 'ofisin annesi' diye övmek sıcak görünür, fakat ondan görünmez bakım bekleyip yetkisini azaltabilir.

Efsane erkeğin korku ve arzusunu kadının özü gibi dışarı yansıtır. Kadın konuşan özne değil anlam taşıyan ekran olur.

Beauvoir tek tek erkekleri suçlamaktan çok kültürel resmin nasıl tekrarlandığını çözer.

YENİ BÖLÜM

İKİNCİ KISIM · KADIN OLMAK

BU BÖLÜMÜN DURAKLARI

- Kız çocuk olmayı öğrenmek
- Genç kız ve ayna
- Aşkta kendini kaybetmek
- Evlilikte görünmeyen emek
- Annelik tek duygu değildir

Bu ara sayfa metni uzatmak için değil, zihinde yön duygusu kurmak için var. Sağdaki gravürü bölümün hafıza kapısı olarak kullanın; soldaki başlıklar ilerledikçe aynı ana sorunun farklı yüzlerini gösterecek.

Kız çocuk olmayı öğrenmek

Aynı ağaca uzanan çocuklara farklı cesaret ve görünüş kuralları verildiğinde imkan duyguları da ayrışır.

Küçük çocuk başta dünyaya bedeniyle uzanır. Zamanla kıza dikkatli, güzel, uslu ve bakılan olması; oğlana hareket, risk ve özne olma öğretilir.

Biri ağaca tırmanınca cesur, diğeri eteğin kirlenir diye indirilirse kas kadar imkan duygusu da farklı gelişir.

Oyuncak, kıyafet ve yetişkin tepkisi gelecekteki rolün provasını yapar. Çocuk yalnız emri değil kendisine bakan gözün beklentisini içselleştirir.

Bu süreç mutlak değildir. Çocuklar direnir, aileler değişir ve aynı kültürde farklı deneyimler oluşur.

Genç kız ve ayna

Ayna bedeni yaşamaktan başkalarının gözünde nasıl görüldüğünü denetlemeye geçişin simgesi olabilir.

Ergenlikle kız kendi bedenini yaşayan araç kadar başkalarının baktığı nesne olarak görmeye başlayabilir. Ayna dış bakışın içeri taşındığı yere dönüşür.

Koşarken güçlü hisseden beden, fotoğrafta nasıl görüldüğü sorusuyla hareketini kısımlar. Özne ile görüntü arasında gerilim oluşur.

Güzellik zevki başlı başına baskı değildir. Değerin tek kapısı olduğunda kişi zaman ve güvenliğini sürekli değerlendirmeye verir.

Beauvoir'ın analizi bugün sosyal medya filtresi ve beğeni ekonomisinde yeni yoğunluk kazanır.

Aşkta kendini kaybetmek

Bir kişi kendi merkezini kaybedip tamamen sevgilinin yörüngesine girerse aşk karşılıklılıktan bağımlılığa dönebilir.

Kendi projesi ve ekonomik alanı daraltılan kadın, sevgiliyi hayatının mutlak merkezi yapabilir. Kendi geleceğini onun bakışında arar.

Bütün yatırımı tek hisseye koymak gibi, benliğin tamamını ilişkiye vermek sevgiyi ağır bir bağımlılığa çevirir.

Beauvoir sevgiyi reddetmez. İki özgür özenin birbirini amaçlarına dahil ettiği karşılıklı aşkı mümkün görür.

Sorun 'sensiz hiçim' romantizminin eşitsizliği güzelleştirmesidir. Sevgi iki hayatı büyütmeli, birini ötekinde eritmemelidir.

Evlilikte görünmeyen emek

Her gün yeniden başlayan ev işi ürünü hemen tüketildiği için doğal düzen sanılır ve emeği görünmez kalır.

Ev işi her gün tekrar eder ve kalıcı ürün bırakmaz. Temizlenen oda yeniden kirlenir, hazırlanan yemek yenir; emek görünmezleşir.

Fabrikada ürün sayılır, evde düzen doğal hal sanılır. İş yapan kişi dinlenmek için evden çıkamaz; evi aynı zamanda çalışma yeridir.

Ekonomik bağımlılık ve toplumsal beklenti evliliği eşit ortaklık yerine hizmet düzenine çevirebilir.

Bugün ücretli çalışma artsa da bakım yükünün paylaşımı temel soru olarak sürer. Sevgi emeği otomatik ve sınırsız yapmaz.

Annelik tek duygu değildir

Annelik tek renkli kutsal resim değil sevgi, yorgunluk, korku ve ayrışmanın birlikte yaşandığı karmaşık ilişkidir.

Beauvoir anneliği kutsal ve otomatik mutluluk efsanesinden çıkarır. Sevgi, yorgunluk, kaygı, güç ve pişmanlık aynı deneyimde bulunabilir.

Toplum bütün anlamı anneliğe yükleyip destek sağlamazsa kadın hem idealin altında ezilir hem zor duygularını söyleyemez.

Çocuk annenin mülkü veya tamamlanma aracı değildir. İki ayrı özgürlük zamanla birbirinden ayrılır.

Üreme hakkı yalnız çocuk sahibi olma değil, olmama ve bakım için toplumsal destek hakkını da içerir.

YENİ BÖLÜM

ÜÇÜNCÜ KISIM · ÇIKIŞ YOLLARI

BU BÖLÜMÜN DURAKLARI

- Fahişe ve namuslu kadın ayrımı
- Narsist ve mistik kaçış
- Çalışmak neden yetmez ama gereklidir?
- İçkinlik ve aşkınlık
- Karşılıklı özgürlük

Bu ara sayfa metni uzatmak için değil, zihinde yön duygusu kurmak için var. Sağdaki gravürü bölümün hafıza kapısı olarak kullanın; soldaki başlıklar ilerledikçe aynı ana sorunun farklı yüzlerini gösterecek.

ÜÇÜNCÜ KISIM · ÇIKIŞ YOLLARI

11. DURAK

Fahişe ve namuslu kadın ayrımı

Aynı cinsel düzen erkeğin talebini görünmez, kadının bedenini damgalı hale getirerek çifte standart kurabilir.

Toplum erkek cinselliğini hoş görürken kadını namus ve damga arasında sınıflandırabilir. Aynı düzen talebi üretir, hizmeti satanı dışlar.

Bir kapıdan gizlice giren müşteri, çıkınca içerideki kadını ahlaksız ilan edebilir. Çifte standart gücü görünmez kılar.

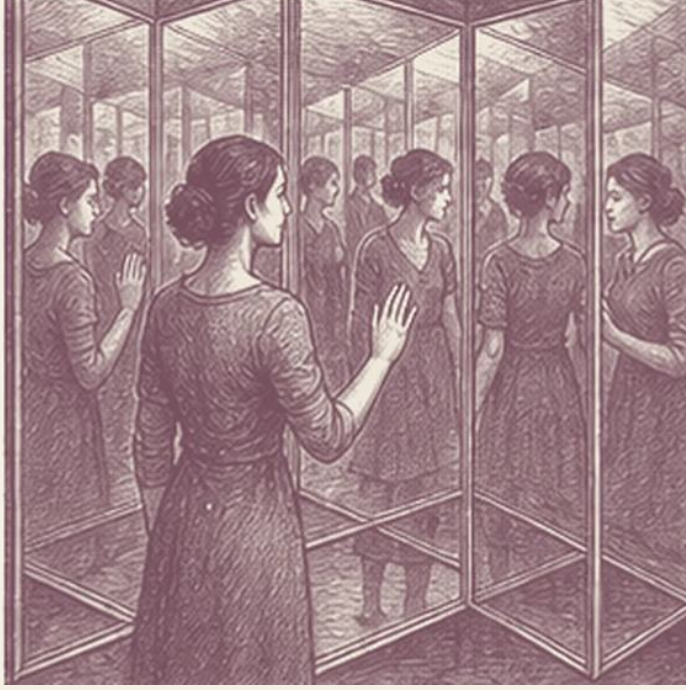
Beauvoir ekonomik zorunluluk ve bedenin metalaşmasını inceler. Bugünkü seks işçiliği tartışmaları rıza, şiddet ve haklar konusunda daha çeşitli görüşler taşır.

Yargıyı yalnız kadına yöneltmek onu çevreleyen piyasa ve erkek talebini saklar.

ÜÇÜNCÜ KISIM · ÇIKIŞ YOLLARI

12. DURAK

Narsist ve mistik kaçış

Dış dünyaya kapılar kapanınca büyüyen ayna benliği meşgul eder, fakat gerçek eylem alanını genişletmez.

Dış dünyada eylem alanı bulamayan kişi kendi görüntüsünü, hayali sevgiyi veya mutlak manevi birleşmeyi tek anlam kaynağı yapabilir.

Kapıları kapalı evde aynayı büyütmek alanı genişletmez. Benlik sürekli kendine bakarken dünya ile proje kurma gücünü kaybeder.

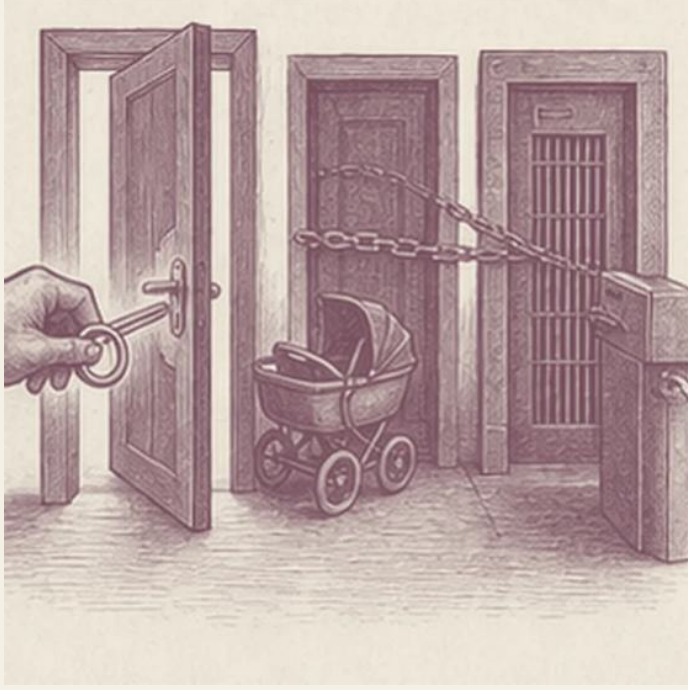
Beauvoir bu tipleri kadın doğası değil kısıtlanmış koşullara verilen yollar olarak anlatır.

Çözüm kişiyi küçümsemek değil eğitim, iş ve ortak eylem kapılarını açmaktır.

ÜÇÜNCÜ KISIM · ÇIKIŞ YOLLARI

13. DURAK

Çalışmak neden yetmez ama gereklidir?

Kendi geliri ve anahtarı seçim alanını açar; eşitlik için işyerinin ve bakım düzeninin de değişmesi gerekir.

Ücretli iş kadına ekonomik bağımsızlık ve ortak dünyada proje kurma imkanı verir. Kötü ilişkiden çıkış ve söz hakkı için maddi zemin sağlar.

Kendi anahtarını ve gelirini taşımak seçim alanını büyütür. Fakat düşük ücret ve evde ikinci vardiya özgürlüğü eksik bırakabilir.

İş piyasası erkek ölçüsünde kurulmuşsa katılmak eşitlik sağlamaz. Bakım hizmeti, eşit ücret ve tacizden korunma gerekir.

Beauvoir özgürlüğü yalnız iş sahibi olmak değil kendi geleceğine etkili biçimde yön vermek olarak görür.

ÜÇÜNCÜ KISIM · ÇIKIŞ YOLLARI

14. DURAK

İçkinlik ve aşkınlık

Yaşam tekrar eden bakım ile geleceğe açılan proje arasında akar; eşitsizlik bir cinsi tek tarafa hapseder.

İçkinlik insanı tekrar, kapanma ve verilmiş durum içinde tutar. Aşkınlık geleceğe proje kurma, dünyayı değiştirme ve kendini aşma hareketidir.

Ev işi yalnız döngüye hapsedildiğinde içkinlik, yeni beceri ve ortak karar alanı açıldığında aşkınlık imkanı doğar.

Her insan iki yönü de yaşar; yemek, uyku ve bakım olmadan proje olmaz. Sorun bir cinsin sürekli tekrar işine, diğerinin kamusal yaratmaya ayrılmasıdır.

Özgürlük bedensiz uçuş değil, somut koşullar içinden imkan açmaktır.

ÜÇÜNCÜ KISIM · ÇIKIŞ YOLLARI

15. DURAK

Karşılıklı özgürlük

Karşılıklı özgürlük birinin sürekli eşlikçi olmadığı, iki öznenin ortak melodiye birlikte kurduğu ilişkidir.

Beauvoir'ın hedefi kadınların erkeklere dönüşmesi veya cinsiyet farkının silinmesi değildir. Her kişinin hem özne hem başkasına açık varlık olarak tanınmasıdır.

İki müzisyen biri yalnız eşlikçi kalmadan birbirinin melodisine cevap verdiğinde ortak eser oluşur.

Özgürlük tek başına sahip olunan eşya değil başkasının özgürlüğüyle güçlenen ilişkidir. Baskı kuran kişi kendini de efendi rolüne hapseder.

Eşitlik aynı hayatı zorlamak değil imkan ve söz hakkını cinsiyetten bağımsızlaştırmaktır.

YENİ BÖLÜM

DÖRDÜNCÜ KISIM · BUGÜNKÜ SINAMA

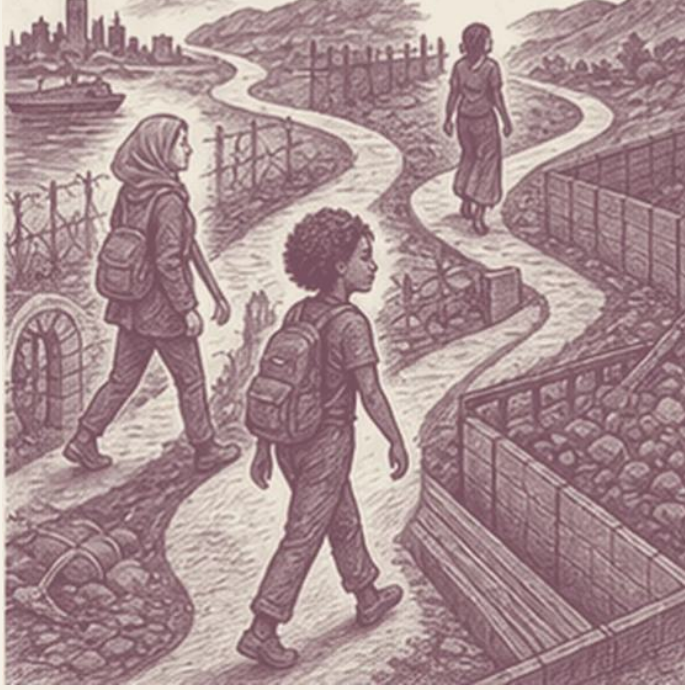
BU BÖLÜMÜN DURAKLARI

- Sınıf, ırk ve sömürge
- Trans deneyimi ve 'olmak'
- Güzellik ekonomisi bugün

Bu ara sayfa metni uzatmak için değil, zihinde yön duygusu kurmak için var. Sağdaki gravürü bölümün hafıza kapısı olarak kullanın; soldaki başlıklar ilerledikçe aynı ana sorunun farklı yüzlerini gösterecek.

Sınıf, ırk ve sömürge

Cinsiyet yolu sınıf, ırk ve göç yollarıyla kesişir; herkes aynı kavşaktan aynı imkanla geçmez.

Beauvoir kadınları tek deneyim altında birleştirirken beyaz, eğitilmiş Fransız kadının konumunu sık sık merkez alır. Yoksulluk, ırkçılık ve sömürgecilik cinsiyetle kesişir.

Aynı işyerinde yönetici kadın ile göçmen temizlik işçisinin baskısı ve imkanı aynı değildir. Ortak cinsiyet farklı güç konumlarını silmez.

Sonraki feminist düşünce kesişimsellik kavramıyla bu katmanları daha sistemli ele aldı.

Kitabı geliştirmek ana tezini terk etmek değil, 'hangi kadın?' sorusunu her bölümde sormaktır.

Trans deneyimi ve 'olmak'

Cinsiyet oluşu tek anlık seçim değil beden, toplumsal tanınma ve kişisel hayatın kesiştiği uzun bir yoldur.

Beauvoir cinsiyetin toplumsal oluşunu güçlü biçimde gösterir, fakat trans kimlikleri bugünkü kavramlarla ayrıntılı incelemes. Metni doğrudan destek veya ret sloganına çevirmek anakronik olur.

Beden, kimlik, toplumsal tanınma ve kişisel özgürlük arasındaki ilişki kitabın açtığı ama tamamlamadığı alandır.

Bugünkü okuma trans kişilerin kendi deneyim ve hak sözünü merkeze almalı, 1949 kavramlarını son sınır saymamalıdır.

'Olunur' sözü basit keyfi seçim değil, beden ve toplum içinde süren karmaşık oluşu anlatır.

DÖRDÜNCÜ KISIM · BUGÜNKÜ SINAMA

18. DURAK

Güzellik ekonomisi bugün

Filtre, estetik işlem ve influencer pazarı bedeni sürekli geliştirilecek proje olarak satar. Seçim özgürlüğü ile görünmez zorunluluk birbirine karışır.

Herkes aynı yüz ölçüsüne yaklaştırmaya çalışıyorsa bireysel seçimlerin arkasında güçlü ortak pazar vardır.

Kişinin süslenmeden zevk alması küçümsenmemelidir. Soru maliyet, ceza ve değer ölçüsüdür: Yapmayan ne kaybediyor?

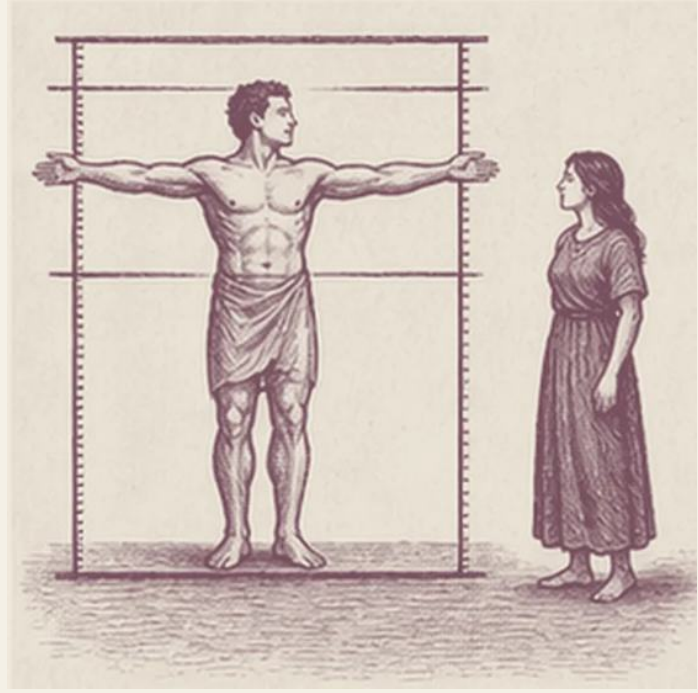
Beauvoir'ın ayna analizi artık algoritmik ve ticari bir odaya taşınmıştır.

YENİ BÖLÜM

SON DURAKLAR

BU BÖLÜMÜN DURAKLARI

- Kitabın dili ve çeviri sorunu
- Beauvoir'ın kör noktaları
- Gündelik hayatta görünmez cetvel
- Bir cümlede kitabın özü

Bu ara sayfa metni uzatmak için değil, zihinde yön duygusu kurmak için var. Sağdaki gravürü bölümün hafıza kapısı olarak kullanın; soldaki başlıklar ilerledikçe aynı ana sorunun farklı yüzlerini gösterecek.

SON DURAKLAR

19. DURAK

Kitabın dili ve çeviri sorunu

İlk İngilizce çeviri metni ciddi biçimde kısaltıp bazı felsefi kavramları bozdu. Yeni tam çeviri kitabın kapsamını daha doğru gösterdi.

Bir düşünürün dünya çapındaki ünü bazen eksik metin üzerinden kurulur. Çevirmen görünmez değildir; kavramın kapısını seçer.

Türkçe baskılarda da terim ve tamlık farkına dikkat etmek gerekir. Uzun özet özgün metnin ritmini ve kanıtını tamamen taşıyamaz.

20. DURAK

Beauvoir'ın kör noktaları

Bazı biyoloji ve psikanaliz değerlendirmeleri eskimiştir. Annelik ve yaşlılık anlatısı zaman zaman karamsar ve genelleyicidir.

Kadınların kültürel farklarını tek çizgide anlatmak, Batılı deneyimi evrensel kılabilir. Lezbiyenlik bölümü de bugünün diliyle sorunlu yerler taşır.

Büyük eser olmak eleştiriden muaf olmak değildir. Kalıcı gücü, bütün cevaplarında değil kadınlığın doğal yazgı sanılmasına açtığı gediktir.

SON DURAKLAR

21. DURAK

Gündelik hayatta görünmez cetvel

Bir hafta boyunca 'normal' sayılan kişiyi izleyin. Toplantı saati kimin bakım yüküne göre, iş kıyafeti hangi bedene göre, güvenlik tavsiyesi kimin hareketini kısıtlıyor?

Sonra görünmez emeği yazın: Kim hatırlatıyor, temizliyor, duyguyu yatıştırıyor ve bunun karşılığını alıyor?

Cetvel görünür olduğunda kişisel yetersizlik gibi yaşanan şeyin kurumsal tarafı anlaşılır.

22. DURAK

Bir cümlede kitabın özü

Kadınlık biyolojiden çıkan hazır kader değil, erkeği varsayılan özne yapan tarih, efsane, eğitim ve ekonomik bağımlılık içinde kurulur; özgürlük bu koşulları karşılıklı öznellik yönünde değiştirmektir.

Akılda kalacak görüntü görünmez cetveldir: Ölçünün kendisi erkek olduğunda kadın sürekli eksik veya fazla görünür.

KAYNAKLAR VE KAPSAM

Neye dayandık, nerede durduk?

- [1] Encyclopaedia Britannica - The Second Sex
[2] Stanford Encyclopedia of Philosophy - Simone de Beauvoir
[3] Internet Encyclopedia of Philosophy - Beauvoir
[4] Penguin Random House - The Second Sex

TELİF VE SORUMLULUK NOTU

Bu çalışma eğitim ve araştırma amacıyla hazırlanmış özgün bir özet ve yorum rehberidir. Kitabın cümlelerini yeniden üretmez ve özgün eserin yerini tutmaz. Sağlık ve psikoloji başlıkları genel bilgi verir; tanı, tedavi veya kişiye özel profesyonel öneri değildir.

SON CÜMLE

Akılda kalacak görüntü görünmez cetveldir: Ölçünün kendisi erkek olduğunda kadın sürekli eksik veya fazla görünür.